

MANIFEST RZEMIOSŁA POLSKIEGO

Przyszłość należy do tych, którzy potrafią ją tworzyć

My rzemieślnicy, mistrzowie i czeladnicy, właściele małych i średnich przedsiębiorstw, w tym firm rodzinnych, zrzeszeni w Związku Rzemiosła Polskiego: izbach i cechach rzemieślniczych, **gwarantujemy rozwój i stabilność gospodarki**. Oferujemy to, co najcenniejsze: niekonwencjonalne umiejętności i kwalifikacje, kreatywność, elastyczność, jakość oraz otwartość na innowacje. **Tworzymy, edukujemy i inspirujemy**.

Od stuleci to ręce rzemieślników wnoszą miasta, ubierają pokolenia i karmią rodziny. To na fundamencie firm rzemieślniczych po roku 1989 odbudowaliśmy w Polsce przedsiębiorczość prywatną. W świecie masowej produkcji i pośpiechu stoimy mocno na ziemi – dumni ze swojej tradycji i gotowi na to, co przyniesie jutro.

SIŁA RZEMIOSŁA

Dziś co czwarte przedsiębiorstwo sektora MŚP zajmuje się działalnością rzemieślniczą, wnosząc istotny wkład do budżetu państwa i wartości polskiego PKB. To firmy przekazywane z pokolenia na pokolenie, stworzone przez ludzi, którzy odważyli się wziąć sprawy we własne ręce. To z naszych piekarni codziennie wyjeżdża co dziesiąty chleb, to wytwarzane przez rzemieślników meble służą wielu pokoleniom. Odmierzamy milimetry, czujemy strukturę materiału pod dłonią, identyfikujemy każdy odgłos pracy silnika, umiemy dobrać narzędzia do każdej pracy – od tradycyjnych po najnowocześniejsze. To dekady doświadczenia. Dajemy gwarancję, pod którą podpisujemy się własnym nazwiskiem, a nie anonimową infolinią.

Nie czekamy na gotowe rozwiązania. Budujemy miejsca pracy od zera i dajemy w nich zatrudnienie **ponad 1,5 miliona Polaków**. Kiedy nadchodzą kryzysy, to właśnie rzemiosło okazuje się najbardziej odporne na rynkowe zawirowania, bo nasza praca opiera się na prawdzie – na realnych umiejętnościach. Nie jesteśmy reliktem przeszłości. Jesteśmy żywą, potężną siłą.

NOWA FALA

W naszych zakładach każdego roku wiedzę i fach zdobywa **blisko 100 tysięcy młodych pracowników**. Choć rynek wymaga dziś od nas olbrzymiego wysiłku by sprostać konkurencji, nowa fala polskich rzemieślników nadchodzi. Pokazujemy im, jak łączyć tradycyjny warsztat z nowoczesną technologią, ekologią i wzornictwem. Nie uczymy teorii z podręczników. W naszych warsztatach młodocianym pracownikom dajemy do ręki narzędzia i od pierwszego dnia uczymy etyki pracy oraz odpowiedzialności za słowo dane klientowi. Wychowujemy mistrzów. W naturalnym środowisku pracy uczymy dostosowywać się do zmian.

Kolejne pokolenia będą doświadczać stałego przesuwania granic między pracą człowieka a technologią, w tym sztuczną inteligencją. Rzemiosło przetrwa tę zmianę, tworząc nowe, nieznane dziś zawody. Od wieków zawody zmieniają się wraz z potrzebami ludzi, a rzemiosło nieustannie dostosowuje się do technologii, kształcąc fachowców na miarę czasów.

ŚWIAT NA NAS PATRZY

Rzemiosło to wizytówka Polski za granicą. Od meblarstwa i stolarstwa, przez jubilerstwo, kaletnictwo, aż po nowoczesną obróbkę metalu i krawiectwo – wyroby z pieczęcią polskich mistrzów trafiają do najdalszych zakątków świata, a świat ten z podziwem patrzy na naszą precyzję, unikalne wzornictwo i trwałość naszych produktów. Dziś, dzięki pracy naszych rąk, „Made in Poland” oznacza najwyższą jakość, pasję i kunszt, na który pracowało się latami.

Każdy stolarz, piekarz, wędliniarz, krawiec, mechanik, fryzjer czy budowlaniec – wszyscy tworzymy rdzeń, bez którego społeczeństwo przestaje funkcjonować. Bo gdy zabraknie prądu i padną serwery, świat nadal będzie potrzebował dachu nad głową i dobrego chleba. Tworzymy trwałość w świecie jednorazówek. Dajemy ludziom pewność, bezpieczeństwo i piękno.

Jesteśmy ważni. Jesteśmy potrzebni. Jesteśmy niezastąpieni. I odważni, by głośno o tym mówić.

FILARY PRZYSZŁOŚCI

Historia polskiego rzemiosła to bogaty dorobek pokoleń. Jego przyszłość zależy od mądrości i dalekowzroczności dzisiejszych decydentów. Cechuje nas siła i wola przetrwania, jednak to nie wystarczy wobec wyzwań kolejnej rewolucji przemysłowej, w dobie gwałtownych przemian i niepewności geopolitycznej.

Rozwój technologiczny to ciągle proces tworzenia i ulepszania narzędzi, maszyn oraz systemów. Uczestniczymy w nim i mierzymy się z nim, niezmiennie pozostając blisko człowieka i jego potrzeb. Rzemiosło zapewnia w naturalny sposób symbiozę człowieka i maszyny, zrównoważony rozwój oraz odporność gospodarki – pomaga utrzymać ciągłość usług, gdy pękają globalne łańcuchy dostaw.

Jako przedsiębiorcy bierzemy odpowiedzialność za nasze firmy dziś i w przyszłości. Jednak odpowiedzialność za warunki prowadzenia działalności musi wziąć na siebie również Rzeczpospolita Polska. **Inwestycje w rozwój rzemiosła to inwestycja w przyszłość kolejnych pokoleń.**

OD WŁADZ PUBLICZNYCH OCZEKUJEMY

- Prawa stanowiącego spójny i przyjazny przedsiębiorczości, w tym rzemiosłu, system.
- Prawa gospodarczego umożliwiającego wzmacnianie naszej konkurencyjności.
- Prawa finansowego pobudzającego inwestycje i rozwój innowacji w rzemiosle.
- Prawa oświatowego – sprzyjającego rozwojowi talentów i kształceniu fachowców; przyjaznego dla dualnego kształcenia zawodowego w rzemiosle.
- Programów prorozwojowych dedykowanych rzemiosłu.
- Budowania klimatu dla przedsiębiorczości, w tym ludzi młodych oraz sukcesji firm.
- Instrumentów rynku pracy, które pobudzają przedsiębiorczość i aktywność zawodową Polaków ze wszystkich grup społecznych.
- Ochrony dla rzemiosł artystycznych i dziedzictwa kulturowego.
- Sprawnego wymiaru sprawiedliwości.
- Niepodważalnego miejsca dla rzemiosła w instytucjach dialogu społecznego.
- Autentycznego wysłuchiwanie głosu rzemiosła w konsultacjach publicznych.
- Realizacji deklaracji politycznych.

21 września 2026 r., Sejm RP, Warszawa.

W imieniu Związku Rzemiosła Polskiego
Prof. dr hab. Jan Klimek

Jan Klimek